

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

HAKKARİ BELEDİYESİ

2015 YILI

SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Ekim 2016

İÇERİK

HAKKARİ BELEDİYESİ 2015 YILI DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
HAKKARİ BELEDİYESİ 2015 YILI PERFORMANS DENETİM RAPORU	33

HAKKARİ BELEDİYESİ
2015 YILI
DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	2
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	23
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	24
8.	EKLER.....	28

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Hakkâri Belediyesi bütçesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12. maddesinde yapılan sınıflandırma uyarınca mahalli idare bütçesi olarak hazırlanmakta ve uygulanmaktadır. Hakkari Belediyesi'nde muhasebe kayıt sistemi 10/03/2006 tarih ve 26104 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre tutulmakta olup kullanılan muhasebe sistemi tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemidir.

Hakkâri Belediyesinde 2015 yılı bütçe giderleri 27.415.771,50 TL olarak gerçekleşmiş olup ekonomik sınıflandırmaya göre ayrıntısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 1: 2015 Yılı Bütçe Giderleri

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe Tahmini	Gerçekleşme	Gerçekleşme Oranı %
01-Personel Giderleri	11.807.000,00	10.934.676,10	93
02-Sos.Güv.Krm.Dev.Prm.Gid.	2.070.000,00	1.882.758,95	91
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	11.394.700,00	6.971.272,23	61
04-Faiz Giderleri	1.900.000,00	1.825.323,31	96
05-Cari Transferler	1.950.100,00	1.123.282,82	58
06-Sermaye Giderleri	9.590.700,00	4.678.458,09	49
07-Sermaye Transferleri			
08-Borç Verme			
09-Yedek Ödenek			
TOPLAM	38.712.500,00	27.415.771,50	71

2015 yılı bütçe gelirleri ise 32.263.379,51 TL olarak gerçekleşmiş olup ekonomik sınıflandırmaya göre ayrıntısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 2: 2015 Yılı Bütçe Gelirleri

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Tahmini	Gerçekleşme	Gerçekleşme Oranı %
01-Vergi Gelirleri	5.892.500,00	1.703.696,61	30
03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	6.220.000,00	3.821.212,79	61
04-Al.Bağış ve Yrd.ile Özel Gelirleri	2.335.000,00		

05-Diğer Gelirler	23.725.000,00	26.740.530,39	113
06-Sermaye Gelirleri	450.000,00		
08-Alacaklardan Tahsilat			
09-Red ve İadeler (-)		2.060,28	
TOPLAM	38.712.500,00	32.263.379,51	83

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5’inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8’inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütölüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- Taşınır kesin hesap cetveli ile taşınır hesabı icmal cetveli.
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve

tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: İller Bankası Ortaklık Payının Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması

İller Bankasınca 2015 yılında kesilen ortaklık paylarının 240- Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlenmediği görülmüştür.

6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanunun 'Ortaklık ve sermaye yapısı' başlıklı 4'üncü maddesinde;

"(1) Bankanın ortakları il özel idareleri ve belediyelerdir.

(2) Bankanın sermayesi 9.000.000.000 (dokuz milyar) Türk Lirasıdır. Bu sermaye Bakanlar Kurulu kararı ile beş katına kadar artırılabilir.

(3) Sermaye tavanına ulaşıncaya kadar Bankanın ödenmiş sermayesine aşağıdaki kaynaklar eklenir:

a) 2/7/2008 tarihli ve 5779 sayılı İl Özel İdarelerine ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanuna göre her ay Maliye Bakanlığı ve İller Bankası tarafından dağıtılacak vergi gelirleri paylarının toplamı üzerinden aylık olarak yüzde iki oranında kesilecek miktarlar.

..."

Hükmü yer almaktadır. Madde hükmünden de anlaşılacağı üzere; İller Bankası sermaye tavanına ulaşıncaya kadar belediyelerden her ay belirli miktarda kesinti yaparak sermayesine eklemektedir. 2015 yılında İller Bankası tarafından banka sermayesine eklenmek üzere kesilen tutar, ayrıntısı aşağıdaki tabloda görüleceği üzere, 556.554,00 TL'dir.

Tablo 3: 2015 yılı İller Bankası Sermaye Kesintileri

Ay	Sermaye
Ocak	50.265,54
Şubat	42.790,04
Mart	48.493,31
Nisan	48.119,89
Mayıs	37.250,26
Haziran	44.365,37

Temmuz	50.343,97
Ağustos	42.041,70
Eylül	50.146,06
Ekim	52.914,73
Kasım	41.069,51
Aralık	48.753,66
Toplam	556.554,00

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 240- Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının niteliğinin açıklayan 156'ncı maddesinde bu hesabın kanuni yetkilere dayanılarak mali kuruluşların sermayesine iştirak edilen tutarların izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir. Aynı Yönetmeliğin 240- Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına ilişkin işlemleri açıklayan 157'nci maddesinde;

"(1) Mali kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabına ilişkin işlemler aşağıda gösterilmiştir.

a) Mali kuruluşların gerek nominal sermaye ve gerekse aynı sermaye transferi şeklindeki iştirakler rayiç değerleri ile bu hesaba kaydedilir. Sermayesine iştirak edilen mali kuruluşlara nakdi veya aynı sermaye şeklindeki katılımların bu hesapta kayıtlı tutarların ilgili mali kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerekir. Sermaye iştiraklerinin değerlemesi sonucu ortaya çıkan artış ve azalışlar da ilgili mali kuruluşların kayıtlarına uygun olarak bu hesaba kaydedilir. Değerleme artış veya azalışlarının birbirine uygun şekilde hesaplara yansıtılmasında ilgili mali kuruluşların değerlendirme işlemi sonucu ortaya çıkan yeni değerler esas alınır. Mali kuruluşlarca yapılan yeniden değerlendirme işlemlerine ilişkin belgeler kuruma gönderilir. Muhasebe birimi sermaye hareketlerine ilişkin bu belgeleri esas alarak muhasebeleştirme işlemlerini yapar. Sermaye hareketlerine ilişkin belgelerin birer nüshası muhasebeleştirme belgesine eklenir.

..."

Denilmektedir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri beraber değerlendirildiğinde, İller Bankası tarafından sermayesine eklenmek üzere bir kesinti yapıldığında, bu tutarın belediyenin İller Bankasındaki iştirak sermayesini artırması sebebiyle, 240- Mali Kuruluşlara Yatırılan

Sermayeler Hesabının borcuna aynı tutarda kayıt yapılmalıdır. Ancak Hakkâri Belediyesinin 2015 yılında söz konusu iştirak sermayesi tutarları için herhangi bir kayıt yapmadığı görülmüştür. Bu sebeple, kurumun 2015 yılı bilançosunda 240- Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının 556.554,00 TL tutarında eksik yer aldığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “2015 İller Bankası tarafından sermayesine eklenmek üzere kesilen meblağların 240- Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının borcuna kayıt yapılması sağlanacaktır.” Denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiştir. Bulguda da belirtildiği üzere; İller Bankası ortaklık payının muhasebe kayıtlarında yer almaması neticesinde 240- Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı kurumun 2015 yılı bilançosunda 556.554,00 TL tutarında eksik yer almaktadır.

BULGU 2: 190- Devreden Katma Değer Vergisi Hesabının Gerçek Durumu Yansıtması

190- Devreden Katma Değer Vergisi Hesabının gerçek durumu yansıtmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 190- Devreden Katma Değer Vergisi hesabının niteliğini açıklayan 135’inci maddesinde bir dönemde indirilemeyen ve izleyen döneme devreden katma değer vergisinin bu hesapta izleneceği ve katma değer vergisinin indirilinceye kadar bu hesapta bekletileceği hüküm altına alınmıştır. Söz konusu Yönetmeliğin 190- Devreden Katma Değer Vergisi Hesabının işleyişini açıklayan 136’ncı maddesinde;

“ Devreden Katma Değer Vergisi Hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Borç

Ay sonlarında, devreden katma değer vergisi hesabı ile indirilecek katma değer vergisi hesabının borç bakiyeleri toplamı, hesaplanan katma değer vergisi hesabının alacak bakiyesinden fazla ise, sonraki döneme devreden katma değer vergisi tutarı bu hesaba borç, hesaplanan katma değer vergisi hesabının alacak bakiyesi 391-Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabına borç, indirilecek katma değer vergisi hesabının borç bakiyesi 191-

İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabına alacak, varsa devreden katma değer vergisi hesabının borç bakiyesi 190-Devreden Katma Değer Vergisi Hesabına alacak kaydedilir.

b) Alacak

Ay sonlarında hesaplanan katma değer vergisi hesabının alacak kalanı, devreden katma değer vergisi hesabı ile indirilecek katma değer vergisi hesabının borç kalanları toplamından fazla ise, söz konusu fark 360- Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabına alacak, bu hesabın borç bakiyesi bu hesaba alacak, indirilecek katma değer vergisi hesabının borç bakiyesi 191-İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabına alacak; hesaplanan katma değer vergisi hesabının alacak bakiyesi ise 391-Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabına borç kaydedilir.”

Denilmektedir.

Hakkâri Vergi Dairesi Müdürlüğüne verilen beyannamelerin incelenmesi neticesinde; 2015 yılı sonu itibarıyla 2016 yılına devreden katma değer vergisi tutarının 6.483.792,47 TL'dir. Ancak kurumun 2015 yılı bilançosunda 190- Devreden Katma Değer Vergisi hesabında kayıtlı tutar 7.051.664,49 TL'dir. Arada 567.872,02 TL tutarında fark bulunmaktadır. Bu fark sebebiyle kurumun bilançosunda 190- Devreden Katma Değer Vergisi hesabının 567.872,02 TL tutarında fazla yer aldığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “2014 Yılı Bilançosunda Devreden Katma Değer Vergisi (2015 yılına devir) 5.745.407,18 TL' dir. 2015 Yılı Bilançosunda Devreden Katma Değer Vergisi 2016 yılına devir) 7.051.664,49' dir. Yıllar itibarıyla mahsup yapılmadığından rakam sürekli olarak artış göstermektedir. Buna ilişkin 2015 yılı bilançosu ekte sunulmuştur.” Denilmektedir.

Sonuç olarak Katma değer vergisi beyannameleri ile bu beyannamelere esas teşkil eden işlemlerin muhasebe kayıtları arasında fark olmasından dolayı 190- Devreden Katma Değer Vergisi hesabı kurumun 2015 yılı bilançosunda 567.872,02 TL tutarında fazla yer almaktadır.

BULGU 3: Elektrik Ve Havagazı Tüketim Vergisi Beyannamelerinin Tahakkuk Kaydının Yapılmaması

Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi beyannamelerinin tahakkuk kaydının yapılmadığı görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 39'uncu maddesinde elektrik enerjisini tedarik eden veya havagazını dağıtan kuruluşların tahsil ettikleri vergiyi, tahsil tarihini takip eden ayın 20'nci günü akşamına kadar belediyeye bir beyanname ile bildirmeye ve vergiyi aynı sürede ödemeye mecbur oldukları belirtilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 120- Gelirlerden Alacaklar Hesabının niteliğini açıklayan 82'nci maddesinde bu hesabın, mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen faaliyet alacakları ile duran varlıklar ana hesap grubu içerisindeki gelirlerden alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonunda vadesi bir yılın altına inenler ve bunlardan yapılan tahsilât ve terkinlerin izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir. Söz konusu Yönetmeliğin 120- Gelirlerden Alacaklar Hesabına ilişkin işlemleri düzenleyen 83'üncü maddesinde ise ilgili servislerce tahakkuk bordroları ile ya da tahakkuk fişleri ile muhasebe birimine bildirilen gelirlerden alacak tahakkuklarının, düzenlenecek muhasebe işlem fişiyle ilgili hesaplara alınarak tahakkuk kayıtlarının yapılacağı belirtilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi beyana dayalı bir vergi olup muhasebe birimleri tarafından alınan beyannameler üzerine alacak tahakkuk kayıtlarının yapılması, mükelleflerin yaptığı ödemeler üzerine de söz konusu tutarların tahakkuk kayıtlarından düşülmesi gerekmektedir. Ancak Hakkari Belediyesi muhasebe kayıtları incelendiğinde 514.752,42 TL Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi tahsil edildiği halde 120- Gelirlerden Alacaklar Hesabına hiç kayıt yapılmayarak söz konusu verginin tahakkuk kayıtlarının yapılmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; Ülkenin çeşitli bölgelerinde bulunan elektrik ve hava gazı şirketleri tüketim vergisi beyannameyi düzenleyerek tahakkuk eden vergilerini Belediye Başkanlığımızın bankadaki hesabına yatırılarak ödemeleri gerçekleştirilmektedir. Ancak beyannameler posta ile gönderildiğinden ödemelerden çok sonra birimize ulaşmaktadır. Bazen de hiç ulaşmamaktadır. Bunun için tahakkuk kaydı yapılmamaktadır. Bundan sonra tahakkuk kaydı yapılması sağlanacaktır.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve elektrik ve havagazı tüketim vergisi beyannamelerine ilişkin olarak gerekli tahakkuk kayıtlarının yapılacağı ifade edilmiştir. Ancak bulguda da belirtildiği üzere; elektrik ve havagazı tüketim vergisi beyannamelerine ilişkin tahakkuk kayıtlarının yapılmaması neticesinde 120- Gelirlerden Alacaklar hesabı kurumun mizanında 514.752,42 TL tutarında eksik yer

almaktadır.

Öneri:

Elektrik ve havagazı tüketim vergisi, haberleşme vergisi ve yangın sigortası vergisi gibi vergiler beyana dayalı olmalarından dolayı tahakkuk işlemi yapılması zorunludur. Bu anlamda, sorumluların belirttikleri durumlar oluşursa (beyannamenin geç gelmesi ya da hiç gelmemesi) bankaya yatırılan tutarlar 333- Emanetler hesabına alınmalıdır. Örneğin 1.000,00 TL tutarında elektrik ve havagazı vergisi kurumun banka hesabına yattığında kurum tarafından 102- Banka hesabına 1.000,00 TL tutarında borç, 333- Emanetler hesabına 1.000,00 TL tutarında alacak kaydı yapılmalı, beyanname geldiğinde ise öncelikle tahakkuk kaydı (120- Gelirlerden Alacaklar hesabı borç, 600- Gelirler hesabı alacak çalıştırılmalı) yapılarak daha sonrasında 333- Emanetler hesabı borç, 120- Gelirlerden Alacaklar hesabı alacak çalıştırılarak emanet ve tahakkuk kayıtlarının kapatılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 4: İller Bankasına Olan Kısa Vadeli Kredi Borçlarının 300- Banka Kredileri Hesabında İzlenmemesi ve İller Bankasına Olan Uzun Vadeli Kredi Borçlarının Bir Kısımının Kurum Bilançosunda Yer Almaması

Hakkâri Belediyesinin İller Bankasına olan kısa vadeli kredi borçlarının 300- Banka Kredileri hesabında izlenmediği ve İller Bankasına olan uzun vadeli kredi borçlarının bir kısmının kurum bilançosunda yer almadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 300- Banka Kredileri hesabının niteliğinin açıklayan 205'inci maddesinde bu hesabın, kurumca banka ve diğer finans kuruluşlarından sağlanan kısa vadeli kredilere ilişkin tutarların ve bu tutarlara eklenen kur farkları ile 400-Banka Kredileri Hesabında kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenlerin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Söz konusu Yönetmeliğin 300- Banka Kredileri hesabının işleyişinden bahseden 206'ncı maddesinde aynen;

“Banka kredileri hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda belirtilmiştir.

a) Alacak

1 - 400-Banka Kredileri Hesabında kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenler bu hesaba alacak, 400-Banka Kredileri Hesabına borç kaydedilir.

2 - Gerek İller Bankasından gerekse diğer bankalardan alınan borç tutarları bu hesaba alacak, banka veya ilgili diğer hesaplara borç kaydedilir.

3 - İller Bankasının, kurum adına yaptığı işlemlerden doğan alacakları bu hesaba alacak, yapılan iş aktifleştirilecek bir unsur ise ilgili duran varlık hesabına veya 630-Giderler Hesabına borç; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.

b) Borç

1 - İller Bankasından alınan borçlara karşılık İller Bankasınca kurum paylarından mahsubu yapılan tutarlardan ana para tutarı bu hesaba borç, faiz tutarının içinde bulunulan yıla ilişkin olan kısmı 630-Giderler Hesabına, geçmiş yıl/yıllara ilişkin olan kısmı ise 381-Gider Tahakkukları Hesabına borç, paylardan borç mahsubu yapıldıktan sonra gönderilen tutar 102- Banka Hesabına borç, o ayki toplam kurum payı 600- Gelirler Hesabına alacak; diğer taraftan faiz tutarı 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak, kurum payı toplamı 805-Gelir Yansıtma hesabına borç, 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak kaydedilir.

2 - Nakit olarak ödenen ana para tutarı bu hesaba, faiz tutarının içinde bulunulan yıla ilişkin olan kısmı 630- Giderler Hesabına, geçmiş yıl/yıllara ilişkin olan kısmı ise 381-Gider Tahakkukları Hesabına borç, ödeme toplamı 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına alacak, diğer taraftan faiz tutarı 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilir.”

Denilmektedir.

Söz konusu Yönetmeliğin 381- Gider Tahakkukları hesabının işleyişini açıklayan 258’inci maddesinde; dönem sonlarında uzun veya kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki tahviller dışında kalan borçlara ilişkin olarak tahakkuk ettirilen ve takip eden dönemde ödenecek olan işlemiş faiz tutarlarının 630-Giderler Hesabına borç, 381- Gider Tahakkukları hesabına alacak kaydedileceği ve uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki gider tahakkukları hesabında kayıtlı tutarlardan, takip eden yılda ödenebilir duruma gelecek olanların dönem sonunda 381- Gider Tahakkukları hesabına alacak, uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki 481-Gider Tahakkukları Hesabına borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Bahse konu Yönetmeliğin 400- Banka Kredileri hesabının niteliğini açıklayan 268'inci maddesinde bu hesabın, kurumun banka ve diğer finans kuruluşlarına olan vadesi bir yıldan fazla borçlarının izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir. Aynı Yönetmeliğin 400- Banka Kredileri hesabının işleyişini açıklayan 269'uncu maddesinde; gerek İller Bankasından alınan gerekse diğer bankalardan alınan borç tutarlarından vadesi faaliyet dönemini ilgilendiren tutarların 300- Banka Kredileri Hesabına, vadesi sonraki dönemleri ilgilendiren tutarların bu hesaba alacak, 102-Banka Hesabına veya ilgili diğer hesaplara borç kaydedileceği, İller Bankasının kurum adına yaptığı işlemlerden doğan alacakların bu hesaba alacak, ilgili hesaplara borç kaydedileceği hüküm altına alınmıştır.

Hakkari Belediyesi yevmiye defterinde İller Bankasına olan kredi borçları ve ödemelerine ilişkin aşağıdaki tabloda gösterildiği şekilde işlemler yapılmıştır:

Tablo 6: İller Bankasına Kısa Vadeli Kredi Borç Ödemeleri

YEVMIYE NO	HESAP KODU	BORÇ	ALACAK
365,00	251	3.184,93	0,00
367,00	251	26.961,99	0,00
647,00	251	3.203,51	0,00
939,00	251	25.791,52	0,00
940,00	251	3.222,20	0,00
1.245,00	251	3.348,46	0,00
1.246,00	251	8.812,07	0,00
1.521,00	251	32.158,57	0,00
1.524,00	251	64.137,64	0,00
1.526,00	251	3.367,99	0,00
1.883,00	251	20.788,26	0,00
1.885,00	251	32.096,73	0,00
2.224,00	251	96.658,61	0,00
2.226,00	251	26.242,58	0,00
2.229,00	251	32.970,52	0,00
2.562,00	251	125.217,17	0,00
2.569,00	251	33.162,85	0,00
2.845,00	251	49.177,67	0,00
2.847,00	251	75.216,55	0,00
3.171,00	251	59.112,19	0,00

3.491,00	251	66.554,46	0,00
3.494,00	251	130.992,57	0,00
	Toplam	922.379,04	

İller Bankasına olan kredi borçlarına ilişkin, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin yukarıda bahsedilen hükümleri çerçevesinde, aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir:

1) İller Bankasına olan kredi borçlarından kısa vadeli olanlar 300- Banka Kredileri hesabı yerine 251- Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı Hesabında izlenmiştir. Bu işlemde ötürü kurumun mizanında 300- Banka Kredileri Hesabının 922.379,04 TL tutarında eksik yer aldığı düşünülmektedir.

2) İller Bankasına olan uzun dönemli kredi borçları 400- Banka Kredileri hesabında izlenmemiştir. Tahakkuk ettirilen ve gelecek dönemlerde ödenecek olan işlemiş faiz tutarlarından içinde bulunulan yılı takip eden yılda ödenecek olanlar için 381-Gider Tahakkukları Hesabına, içinde bulunulan yılı takip eden yıldan sonraki yıllarda ödenecek olanlar için ise 481- Gider Tahakkukları Hesabına faiz tahakkuk kayıtları yapılmamıştır. İller Bankası sistemindeki verilere göre 2015 yılı sonu itibarıyla İller Bankasına olan uzun vadeli kredi borcu tutarı (anapara ve faiz) 19.192.051 TL'dir. Ancak söz konusu tutarın; anaparaya ilişkin kısmı için 400- Banka Kredileri hesabına, faiz tutarları içinse 381- Gider Tahakkukları (2016 yılında ödenecek faiz tutarları için) ve 481- Gider Tahakkukları (2016 sonrası dönem için ödenecek faiz tutarları) hesaplarına kayıt yapılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin ilgili hükümlerine aykırı bu işlemler neticesinde kurumun mizanında 300- Banka Kredileri hesabının 922.379,04 TL tutarında, 400- Banka Kredileri hesabı, 381- Gider Tahakkukları hesabı, 481- Gider Tahakkukları hesabının ise toplamda 19.192.051 TL tutarında eksik yer aldığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “İller Bankasında Olan Kısa Vadeli Kredi Borçlarının 300- Banka Kredi Hesabında İzlenmesi ve İller Bankasına Olan Uzun Vadeli Kredi Borçlarının Bir Kısmının Kurum Bilançosunda Yer Alması sağlanacaktır.” Denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiştir. Bulguda da belirtildiği üzere; Hakkâri Belediyesinin İller Bankasına olan kısa vadeli kredi borçlarının

300- Banka Kredileri hesabında izlenmemesi ve İller Bankasına olan uzun vadeli kredi borçlarının bir kısmının kurum bilançosunda yer almaması neticesinde kurumun mizanında 300- Banka Kredileri hesabı 922.379,04 TL tutarında, 400- Banka Kredileri hesabı, 381- Gider Tahakkukları hesabı, 481- Gider Tahakkukları hesabı ise toplamda 19.192.051 TL tutarında eksik yer almaktadır.

BULGU 5: Tüketilen İlk Madde Ve Malzemelere İlişkin Muhasebe Kayıtlarında 630- Giderler Hesabının Kullanılmaması ve Söz Konusu Muhasebe Kayıtlarının Süresi İçinde Yapılmaması

Tüketilen ilk madde ve malzemelere ilişkin muhasebe kayıtlarında 630- Giderler Hesabının kullanılmadığı ve söz konusu muhasebe kayıtlarının süresi içinde yapılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 150- İlk Madde ve Malzeme Hesabının niteliğini açıklayan 104'üncü maddesinde bu hesabın Kurum faaliyetlerinde kullanılmak ya da tüketilmek üzere edinilen tüketim malzemelerinin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Söz konusu Yönetmeliğin 150- İlk Madde ve Malzeme Hesabının işleyişini anlatan 105'inci maddesine göre tüketilmek amacıyla kamu idaresinin ilgili birimlerine verilen veya kullanılan ilk madde ve malzemeler bu hesaba alacak, 630- Giderler hesabına borç kaydedilmelidir.

Taşınır Mal Yönetmeliğinin 'Taşınır giriş ve çıkış işlemlerinin muhasebe birimine bildirilmesi' başlıklı 30'uncu maddesinin 2'nci ve 3'üncü fıkralarında;

“(2) Muhasebe kayıtlarında "150-İlk Madde ve Malzemeler Hesabı"nda izlenen tüketim malzemelerinin çıkışları için düzenlenen Taşınır İşlem Fişleri muhasebe birimine gönderilmez. Bunların yerine, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde üç aylık dönemler itibarıyla, diğer idarelerde ise üç ayı geçmemek üzere üst yöneticiler tarafından belirlenen sürede kullanılmış tüketim malzemelerinin taşınır II nci düzey detay kodu bazında düzenlenen onaylı bir listesi, en geç ilgili dönemin son iş günü mesai bitimine kadar muhasebe birimine gönderilir.

(3) Muhasebe yetkilileri, taşınır giriş ve çıkış işlemlerine ilişkin olarak kendilerine gönderilen Taşınır İşlem Fişlerinde gösterilen tutarları II nci düzey detay kodu itibarıyla ilgili hesaplara kaydeder.” hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda anılan mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere tüketilmek amacıyla kamu idaresinin ilgili birimlerine verilen veya kullanılan ilk madde ve malzemelere ilişkin 150- İlk Madde ve Malzemeler Hesabının alacak, 630- Giderler Hesabının borç çalıştırılması suretiyle tüketimi yapılan ilk madde ve malzemelerin muhasebe kaydı yapılmalıdır. Ayrıca, tüketim malzemelerinin çıkış kayıtları 3 ay içinde yapılmak zorundadır.

Hakkâri Belediyesi yevmiye defterinin incelenmesi neticesinde; çıkışı yapılan toplam 1.914.882,83 TL tutarındaki ilk madde ve malzemeye ilişkin 150- İlk Madde ve Malzeme hesabının alacak çalıştırıldığı ancak, söz konusu uygulamada 630- Giderler hesabının borç çalıştırılması gerekirken 500- Net Değer hesabının borç çalıştırıldığı görülmüştür. Ayrıca tüketim malzemesi çıkış kayıtlarının da sadece yılsonunda yapıldığı tespit edilmiştir. Bu uygulamalar neticesinde; kurumun bilançosunda 500- Net Değer hesabının 1.914.882,83 TL tutarında ve kurumun mizanında 630- Giderler hesabının 1.914.882,83 TL tutarında eksik yer aldığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Tüketilen İlk Madde ve Malzemelere İlişkin Muhasebe Kayıtlarında 630- Gelirler Hesabının Kullanılmaması ve Söz Konusu Muhasebe Kayıtlarının Süresi İçinde tutulması için gayret sarf edilecektir.” Denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiştir. Bulguda da belirtildiği üzere; tüketilen ilk madde ve malzemelere ilişkin muhasebe kayıtlarında 630- Giderler hesabının borç çalıştırılması gerekirken 500- Net Değer hesabının borç çalıştırılması neticesinde kurumun bilançosunda 500- Net Değer hesabı 1.914.882,83 TL tutarında ve kurumun mizanında 630- Giderler hesabı 1.914.882,83 TL tutarında eksik yer almaktadır.

BULGU 6: Yapımı Süren Maddi Duran Varlıklar İçin Yapılan Her Türlü Madde Ve Malzeme İle İşçilik Ve Genel Giderlerin 258 – Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında İzlenmemesi

İller Bankasından borçlanması suretiyle finanse edilen Hakkâri İçme Suyu İnşaatı Yapım İşine ait her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin 258- Yapılmakta Olan Yatırımlar hesabında izlenmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 258- Yapılmakta Olan Yatırımlar hesabının niteliğinin açıklayan 180’inci maddesinde bu hesabın, yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin; geçici ve

kesin kabul usulüne tabi olan hallerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hallerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılıncaya kadar izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Bahse konu Yönetmeliğin 258- Yapılmakta Olan Yatırımlar hesabının işleyişini anlatan 181'inci maddesine göre gerek yılı içerisinde gerekse yıllara sâri olarak yapımı süren ve tamamlandığında ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılacak tutarlar, bir taraftan bu hesaba borç, kesintiler ilgili hesaplara, ödenecek tutar 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedilmelidir.

İller Bankasından borçlanılması suretiyle finanse edilen Hakkâri İçme Suyu İnşaatı Yapım İşine ait İller Bankası tarafından düzenlenen 2015 yılı hak edişlerinin tutarı 19.832.350,79 TL'dir. Söz konusu bedel İller Bankası ile yapılan kredi sözleşmesi kapsamında uzun vadeli olarak borçlanılmıştır. Hakkâri Belediyesi yevmiye defterinin incelenmesi neticesinde; Hakkâri İçme Suyu İnşaatı Yapım İşine ait 19.832.350,79 TL tutarındaki giderin 258- Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında izlenmediği görülmüştür. Bu uygulamalar neticesinde kurumun mizanında 258- Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabının 19.832.350,79 TL tutarında eksik yer aldığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Yapımı Süren Duran Varlıklar İçin Yapılan Her Türlü Madde ve Malzeme ile İşçilik ve Genel Giderlerin 258- Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında İzlenmemesi sağlanacaktır.” Denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiştir. Bulguda da belirtildiği üzere; İller Bankasından borçlanılması suretiyle finanse edilen Hakkâri İçme Suyu İnşaatı Yapım İşine ait her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin 258- Yapılmakta Olan Yatırımlar hesabında izlenmemesi neticesinde söz konusu hesap kurumun mizanında 19.832.350,79 TL tutarında eksik yer almaktadır.

BULGU 7: Dayanıklı Taşınırlara İlişkin Yeniden Değerleme İşlemi Yapılması Sonucu 253- Tesis, Makine Ve Cihazlar, 254- Taşıtlar Ve 255- Demirbaşlar Hesaplarının Gerçek Durumu Yansıtması

Hakkâri Belediyesinin muhtelif harcama birimlerinin ambarları arasında devredilen dayanıklı taşınırlara ilişkin yeniden değerlendirme işlemi yapılması sonucu 253- Tesis, Makine

Ve Cihazlar, 254- Taşıtlar ve 255- Demirbaşlar Hesaplarının gerçek değerleriyle bilançoda yer almadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin '25 Maddi duran varlıklar' hesap grubuna ilişkin işlemleri açıklayan 163'üncü maddesinde; Yönetmelik kapsamındaki idarelerinin amortismanına tabi varlıklarının ve bu varlıklar üzerinden ayrılmış olup hesaplarda gösterilen birikmiş amortismanlarının, son üç yıllık fiyatlar genel düzeyindeki değişim toplamı Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğine göre belirlenen oranı geçerse, her hesap dönemi sonu itibarıyla Maliye Bakanlığınca belirlenecek esas ve usullere göre yeniden değerlemeye tabi tutulacağı hüküm altına alınmıştır. Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 30'uncu maddesine göre; kapsama dâhil kamu idareleri, içinde bulunulan hesap dönemi dâhil son üç hesap döneminde fiyat endeksindeki artışın %100'den ve içinde bulunulan hesap döneminde %10'dan fazla olması halinde mali tablolarında yer alan parasal olmayan kalemleri enflasyon düzeltmesine tabi tutabilirler. Ayrıca aynı maddede söz konusu enflasyon düzeltmesi işlemine ilişkin usul ve esasları Maliye Bakanlığının belirleyeceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, dayanıklı taşınırlara ilişkin yeniden değerlendirme yapılabilmesi için iki şartın gerçekleşmesi gerekmektedir. Bu şartların ilki içinde bulunulan hesap dönemi dâhil son üç hesap döneminde fiyat endeksindeki artışın %100'den fazla olması ve içinde bulunulan hesap döneminde %10'dan fazla olmasıdır. İkinci şart ise enflasyon düzeltmesine ilişkin usul ve esasları Maliye Bakanlığının belirlemesidir. Her iki şartta 2015 yılı sonu itibarıyla gerçekleşmemiştir. Ancak Hakkâri Belediyesi tarafından 2015 yılında meclis kararı üzerine kurulan komisyon marifetiyle dayanıklı taşınırlara ilişkin yeniden değerlendirme işlemi yapılmıştır. Söz konusu değerlendirme işlemi neticesinde, ayrıntısı aşağıdaki tablolarda görüleceği üzere, kurumun bilançosunda 253- Tesis, Makine Ve Cihazlar hesabının 345.863,88 TL tutarında, 254- Taşıtlar hesabının 1.516.270,90 TL tutarında eksik, 255- Demirbaşlar hesabının 4.136,78 TL tutarında fazla yer aldığı düşünülmektedir. Ayrıca, yeniden değerlendirme işlemlerinde 500- Net Değer hesabının kullanılması sonucu söz konusu hesabın kurumun bilançosunda 1.857.998,00 TL tutarında eksik yer aldığı düşünülmektedir.

Tablo 4: Değer Azalışları

HESAP_KODU	BORÇ	ALACAK	HESAP_KODU	BORÇ	ALACAK
253	50.000,00	0,00	254	0,00	288.465,00
253	5.980,00	0,00	254	0,00	1.402,00
253	3.750,00	0,00	254	0,00	467.031,72
253	170,00	0,00	254	0,00	823.190,96
253	1.000,00	0,00	254	0,00	64.673,00
253	0,00	556,00	254	0,00	510.196,35
253	0,00	310,00	254	0,00	4.700,00
253	0,00	1.136.033,88	254	222.000,00	0,00
253	0,00	191,00	254	385.003,00	0,00
253	250,00	0,00	254	28.000,00	0,00
253	0,00	250,00	254	594.688,00	0,00
253	734.000,00	0,00	254	2.500,00	0,00
253	556,00	0,00	254	4.700,00	0,00
253	6.191,00	0,00	254	0,00	664.252,87
253	310,00	0,00	254	0,00	977.228,07
253	15.000,00	0,00	254	0,00	124.170,00
253	0,00	1.000,00	254	0,00	823.190,96
253	0,00	20.980,00	254	0,00	10.000,00
253	0,00	3.750,00	254	2.158.257,03	0,00
Toplam	817.207,00	1.163.070,88	254	376.170,00	0,00
Değer Azalışı		345.863,88	254	0,00	288.465,00
			254	0,00	64.673,00
			254	0,00	242.000,00
			254	0,00	4.700,00
			254	70.750,00	0,00
			Toplam	3.842.068,03	5.358.338,93
			Değer Azalışı		1.516.270,90

Tablo 5: Değer Artışları

HESAP_KODU	BORÇ	ALACAK	Değer Artışı
255	207.736,00	203599,22	4.136,78

Kamu idaresi cevabında; "Belediye Başkanlığımızın Taşınır Kayıt Yönetmeliğinin 19 maddesine “ Aynı Kamu İdaresinin muhtelif harcama birimlerinin ambarları arasında taşınırlar devredilebilir” istinaden Belediye Başkanlığınca alınan karar gereği Makine İkmal Şefliği ve araçların daha sağlıklı ve kayıtlarının günlük takibinin yapılması konusunda alınmış olan 21.12.2015 tarihli ve

5608 sayılı emirleri doğrultusunda kurulan devir komisyonunun ve yeni görevlendirilen Makine İkmal Şefliği Taşınır Kayıt Kontrol Yetkilisi Orhan KARAMAN' ın konuya vakıf olmadıklarından dolayı mevcut Ayniyat Ambarından edinildiği dönemlere ait fiyatları üzerinden çıkış yapıldığı, ancak makine İkmal Ambarına 12.01.2015 tarihli ve 10-3/165 sayılı Belediye Başkanlığınca görevlendirilen komisyonca yeniden fiyat güncelleştirilmesi sırasında sehven farklı girişleri yapılmıştır. Yeni yapılan fiyatlandırma hakkında da Mali Hizmetler Müdürlüğü bilgilendirilmediğinden yılsonu bilançolarına eksik yansıma ortaya çıkmıştır. Dayanıklı Taşınırlara İlişkin Yeniden Değerleme İşlemi Yapılması Sonucu 253- Tesis, Makine ve Cihazlar, 255 Demirbaşlar Hesaplarını Gerçek Durumu Yansıtması işlemi ile ilgili olarak sehven yapıldığı, durumum 2016 yılı sonunda tekrar gözden geçirilerek gerçek durumun sağlanmasına çalışılacaktır." Denilmektedir.

Sonuç olarak Dayanıklı taşınırlara ilişkin yeniden değerlendirme işlemi yapılması sonucu kurumun bilançosunda 253- Tesis, Makine Ve Cihazlar hesabı 345.863,88 TL tutarında, 254- Taşıtlar hesabı 1.516.270,90 TL tutarında eksik, 255- Demirbaşlar hesabı 4.136,78 TL tutarında fazla yer almaktadır.

BULGU 8: 6552 Sayılı Kanun Kapsamında Yapılandırılan Faaliyet Alacaklarının 122-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar ile 222-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesapları Yerine 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında İzlenmesi

Hakkâri Belediyesi 2015 yılı mizanının incelenmesi neticesinde, 122-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı ile 222-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabının kullanılmadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 88 ve 150'nci maddeleri uyarınca; 120-Gelirlerden Alacaklar veya 121-Gelirlerden Takipli Alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan içinde bulunan mali yılsonuna kadar tecil veya tehir edilenlerin 122- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar hesabına, faaliyet dönemini aşan süreyle tecil veya tehir edilenlerin 222- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar hesabına kaydedilmesi gerekmektedir. Söz konusu Yönetmeliğin 151'inci maddesi uyarınca ise 222- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar hesabına kayıtlı tutarlardan dönem sonunda tecil veya tehir süresi bir yılın altına inenlerin ise bu hesaptan 122- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar hesabına aktarılması gerekmektedir.

Hakkâri Belediyesi tarafından 6552 sayılı İş Kanunu İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması İle Bazı Alacakların Yeniden

Yapılandırılmasına Dair Kanun hükümleri uyarınca toplam 473 adet mükellefin borcu 2014 yılında yapılandırılmıştır. Söz konusu yapılandırmadan kaynaklı 2015 yılı taksitleri için 122-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar hesabında takip edilmesi gereken tutar 233.141,89 TL, 222- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar hesabına kayıtlı olması gereken tutarlardan 2015 yılı sonunda tecil veya tehir süresi bir yılın altına inenler için (2016 yılı taksitleri için)122- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar hesabına aktarılması gereken tutar 69.183,70 TL, 2016 yılı sonrası dönemler için 222-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar hesabında kayıtlı olması gereken tutar ise 25.147,65 TL'dir.

Yapılan incelemelerde, yeniden yapılandırılan alacaklardan kaynaklı toplam 327.473,24 TL'nin 121- Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında izlenmeye devam edildiği, 122-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı ile 222-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabının hiç kullanılmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “Takipli alacaklar için 122- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı ile 222-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesaplarının kullanılması sağlanacaktır.” Denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta yapılandırılan faaliyet alacaklarının 122-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı ile 222-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabında izleneceği ifade edilmiştir. Ancak 2016 yılında yapılacak düzeltmelerin 2015 yılı mali tablolarına herhangi bir etkisi bulunmamaktadır. Bulguda da belirtildiği üzere; yeniden yapılandırılan alacaklardan kaynaklı toplam 327.473,24 TL'nin 122-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı ile 222-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabında takip edilmemesi neticesinde, söz konusu hesaplar kurumun 2015 yılı mizanında bahsi geçen tutar kadar eksik yer almaktadır.

BULGU 9: Sosyal Güvenlik Kurumunca Yapılandırılan Prim Borçlarının 368-Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabında İzlenmemesi

Sosyal Güvenlik Kurumunca yapılandırılan sosyal güvenlik prim borçlarının 368-Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabında izlenmediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 368- Vadesi Geçmiş Ertelenmiş

veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabının niteliğinin açıklayan 245'inci maddesinde söz konusu hesabın kanuni süresi içerisinde ödenmeyen vergi ve diğer yükümlülükler ile ertelenen veya taksitlendirilen vergi ve diğer yükümlülüklerin izlenmesi için kullanılacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı Yönetmeliğin 368- Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabının işleyişini açıklayan 246'ncı maddesinde;

“(1) Vadesi geçmiş ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülükler hesabı hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir.

a) Alacak

Vadesi geçmiş ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülükler bu hesaba alacak, 360- Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı, 361-Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara borç kaydedilir.

b) Borç

Bu hesapta kayıtlı tutarlardan ilgili kurumlara yapılan ödemeler bu hesaba borç 103- Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabına alacak kaydedilir.”

Denilmektedir.

Söz konusu mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, yapılandırılan prim borçlarından ilgili mali yılda ödenecek olanlar 368- Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabında izlenmelidir. Ayrıca Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 282'nci maddesi gereğince kamuya olan vergi ve benzeri borçlardan vadesinde ödenmeyip ertelenmiş veya taksitide bağlanmış olup bir yıldan daha uzun sürede ödenecek olan kısmı 438- Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabına alacak 36-Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler hesap grubunda yer alan ilgili hesaplara borç kaydedilmeli ve 438- Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar hesabında kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenler bu hesaba borç, 368-Vadesi Geçmiş Ertelenmiş Veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabına alacak kaydedilmelidir.

Hakkâri Belediyesince 2015 yılında Sosyal Güvenlik Kurumuna, ayrıntısı aşağıdaki tabloda görüleceği üzere, 1.481.926,07 TL yapılandırma kapsamında prim borcu ödenmiştir.

Ancak söz konusu prim borçlarının ödemelerinin Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinde öngörülen hükümlere uyulmamasından dolayı 361-Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabının borç çalıştırılması suretiyle yapıldığı görülmüştür. Ayrıca bir yıldan daha uzun sürede ödenecek olan prim borçlarının da 438- Kamuya Olan Ertilenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar hesabında kayıtlı olmadığı görülmüştür. Söz konusu uygulamalar neticesinde kurumun mizanında 368- Vadesi Geçmiş Ertilenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabının 1.481.926,07 TL tutarında eksik yer aldığı düşünülmektedir.

Tablo 7: Yapılandırma Ödemeleri

Yevmiye_No	Hesap_Kodu	Borç	Alacak
686	361	370.892,12	0,00
1.274	361	370.892,12	0,00
2.027	361	369.249,71	0,00
2.585	361	370.892,12	0,00
Toplam		1.481.926,07	

Kamu idaresi cevabında; “Sosyal Güvenlik Kurumunca Yapılandırılan Prim Borçlarının 368- Vadesi Geçmiş Ertilenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabında İzlenmesi sağlanacaktır.” Denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiştir. Bulguda da belirtildiği üzere; Sosyal Güvenlik Kurumunca yapılandırılan sosyal güvenlik prim borçlarının 368- Vadesi Geçmiş Ertilenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabında izlenmemesi neticesinde kurumun mizanında söz konusu hesap 1.481.926,07 TL tutarında eksik yer almaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Hakkâri Belediyesi 2015 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde açıklanan nedenlerden dolayı 240- Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler, 190- Devreden Katma Değer Vergisi, 120- Gelirlerden Alacaklar, 122-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı ile 222-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı, Dayanıklı Taşınır (253- Tesis, Makine Ve Cihazlar, 254- Taşıtlar ve 255- Demirbaşlar), 368- Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı, 300- Banka Kredileri ve 400- Banka Kredileri, 630- Giderler, 500- Net Değer, 258- Yapılmakta Olan Yatırımlar hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Haberleşme Vergisi Beyannamelerinin Tahakkuk Kaydının Yapılmaması

Haberleşme Vergisi beyannamelerinin tahakkuk kaydının yapılmadığı görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 33'üncü maddesinde bir ay içinde tahsil edilen telefon, teleks, faksimili ve data ücretlerine isabet eden Haberleşme Vergisinin, ilgili belediyeye tahsilatı takip eden ayın sonuna kadar bir beyanname ile bildirileceği ve aynı süre içinde tediye edileceği belirtilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 120- Gelirlerden Alacaklar Hesabının niteliğini açıklayan 82'nci maddesinde bu hesabın, mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen faaliyet alacakları ile duran varlıklar ana hesap grubu içerisindeki gelirlerden alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonunda vadesi bir yılın altına inenler ve bunlardan yapılan tahsilât ve terkinlerin izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir. Söz konusu Yönetmeliğin 120- Gelirlerden Alacaklar Hesabına ilişkin işlemleri düzenleyen 83'üncü maddesinde ise ilgili servislerce tahakkuk bordroları ile ya da tahakkuk fişleri ile muhasebe birimine bildirilen gelirlerden alacak tahakkuklarının, düzenlenecek muhasebe işlem fişiyle ilgili hesaplara alınarak tahakkuk kayıtlarının yapılacağı belirtilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere Haberleşme Vergisi beyana dayalı bir vergi olup muhasebe birimleri tarafından alınan beyannameler üzerine alacak tahakkuk kayıtlarının yapılması, mükelleflerin yaptığı ödemeler üzerine de söz konusu tutarların tahakkuk kayıtlarından düşülmesi gerekmektedir. Ancak Hakkari Belediyesi muhasebe kayıtları incelendiğinde 25.691,44 TL Haberleşme Vergisi tahsil edildiği halde 120- Gelirlerden Alacaklar Hesabına hiç kayıt yapılmayarak söz konusu verginin tahakkuk kayıtlarının yapılmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "Firmalar Haberleşme vergisi beyannameyi düzenleyerek tahakkuk eden vergilerini Belediye Başkanlığımızın bankadaki hesabına yatırılarak ödemeleri gerçekleştirilmektedir. Ancak beyannameler posta ile gönderildiğinden ödemelerden çok sonra birimize ulaşmaktadır. Bazen de hiç ulaşmamaktadır. Bunun için tahakkuk kaydı yapılmamaktadır. Bundan sonra tahakkuk kaydı yapılması sağlanacaktır." Denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve haberleşme vergisi beyannamelerine ilişkin olarak gerekli tahakkuk kayıtlarının yapılacağı ifade edilmiştir. Ancak bulguda da belirtildiği üzere; haberleşme vergisi beyannamelerine ilişkin tahakkuk kayıtlarının yapılmaması neticesinde 120- Gelirlerden Alacaklar hesabı kurumun mizanında 25.691,44 TL tutarında eksik yer almaktadır.

BULGU 2: Hakkâri Katı Atık Birliği Aidatlarının 363- Kamu İdareleri Payları Hesabında İzlenmemesi

Hakkâri Belediyesinin Hakkâri Katı Atık Birliğine olan aidat borçlarını 363- Kamu İdareleri Payları Hesabında izlemediği görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 243'üncü maddesinde; 363- Kamu İdareleri Payları Hesabının bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmektedir.

Aynı Yönetmeliğin 244'üncü maddesinde ise; bütçe geliri olarak tahsil edilip, özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların bir taraftan 363- Kamu İdareleri Payları Hesabına alacak, 630-Giderler Hesabına borç; diğer taraftan 830-Bütçe Giderleri Hesabına borç, 835-Gider Yansıtma Hesabına alacak kaydedileceği, bu hesapta kayıtlı tutarlardan nakden veya mahsuben ödenen tutarların ise 363-Kamu İdareleri Payları Hesabına borç, 103-Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı veya ilgili diğer hesaplara alacak kaydedileceği belirtilmiştir.

Hakkâri Belediyesi yevmiye defterinin incelenmesi neticesinde Hakkâri Katı Atık Birliğine ödenen toplam 181.620,00 TL tutarındaki aidat borçlarının 363- Kamu İdareleri Payları Hesabında izlenmediği, söz konusu ödemelerin doğrudan giderleştirildiği görülmüştür. Bu uygulama neticesinde 363- Kamu İdareleri Payları Hesabının kurumun mizanında 181.620,00 TL tutarında eksik yer aldığı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Hakkari Katı Atık Birliği Aidatlarının 363- Kamu İdareleri Payları Hesabında izlenmesi sağlanacaktır." Denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiştir. Bulguda da belirtildiği üzere; Hakkâri Katı Atık Birliğine ödenen toplam 181.620,00 TL tutarındaki

aidat borçlarının 363- Kamu İdareleri Payları Hesabında izlenmemesi neticesinde söz konusu hesap kurumun mizanında bahsi geçen tutar kadar eksik yer almaktadır.

BULGU 3: Yangın Sigortası Vergisi Beyannamelerinin Tahakkuk Kayıtlarının Yapılmaması

Yangın Sigortası Vergisi beyannamelerinin tahakkuk kaydının yapılmadığı görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 44'üncü maddesinde yangın sigortası mükelleflerinin bir ay içindeki vergiye tabi muamelelerini ertesi ayın 20'nci günü akşamına kadar bağlı buldukları belediyeye bir beyanname ile bildirmeye ve hesaplanan vergiyi aynı sürede ödemeye mecbur oldukları hüküm altına alınmıştır.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 120- Gelirlerden Alacaklar Hesabının niteliğini açıklayan 82'nci maddesinde bu hesabın, mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen faaliyet alacakları ile duran varlıklar ana hesap grubu içerisindeki gelirlerden alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonunda vadesi bir yılın altına inenler ve bunlardan yapılan tahsilât ve terkinlerin izlenmesi için kullanılacağı ifade edilmiştir. Söz konusu Yönetmeliğin 120- Gelirlerden Alacaklar Hesabına ilişkin işlemleri düzenleyen 83'üncü maddesinde ise ilgili servislerce tahakkuk bordroları ile ya da tahakkuk fişleri ile muhasebe birimine bildirilen gelirlerden alacak tahakkuklarının, düzenlenecek muhasebe işlem fişiyle ilgili hesaplara alınarak tahakkuk kayıtlarının yapılacağı belirtilmiştir.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere Yangın Sigortası Vergisi beyana dayalı bir vergi olup muhasebe birimleri tarafından alınan beyannameler üzerine alacak tahakkuk kayıtlarının yapılması, mükelleflerin yaptığı ödemeler üzerine de söz konusu tutarların tahakkuk kayıtlarından düşülmesi gerekmektedir. Ancak Hakkâri Belediyesi muhasebe kayıtları incelendiğinde 7.632,59 TL Yangın Sigortası Vergisi tahsil edildiği halde 120- Gelirlerden Alacaklar Hesabına hiç kayıt yapılmayarak söz konusu verginin tahakkuk kayıtlarının yapılmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “Yangın Sigortası Vergisi Beyannamelerinin Tahakkuk Kayıtlarının Yapılmaması için azami gayret gösterilecek, ancak tahakkuk beyana dayalı olduğundan beyannameler ya geç gelmekte veya hiç gelmemektedir. Bu sefer de kayıtların zamanında yapılmaması olasılığı ortaya çıkabilmektedir.” Denilmektedir.

Sonuç olarak Kurum tarafından verilen cevapta bulguya iştirak edilmiş ve yangın sigortası vergisi beyannamelerine ilişkin olarak gerekli tahakkuk kayıtlarının yapılacağı ifade edilmiştir. Ancak bulguda da belirtildiği üzere; yangın sigortası vergisi beyannamelerine ilişkin tahakkuk kayıtlarının yapılmaması neticesinde 120- Gelirlerden Alacaklar hesabı kurumun mizanında 7.632,59 TL tutarında eksik yer almaktadır.

8. EKLER**Ek 1: Kamu İdaresi Mali Tabloları**

T.C. HAKKARİ BELEDİYESİ

2015 YILI BİLANÇOSU

		2015 YILI			2015 YILI
		TL			TL
I	DÖNEN VARLIKLAR	11909666,21	III	Kısa Vadeli Yabancı Kaynakl	16849887,17
A	Hazır Değerler	160352,89	A	Kısa Vadeli İç Mali Borçlar	1208344,23
102	Banka Hesabı	160352,89	300	Banka Kredileri Hesabı	1208344,23
C	Faaliyet Alacakları	4447885,94	C	Faaliyet Borçları	1286591,97
120	Gelirlerden Alacaklar Hesab	1922910,77	320	Bütçe Emanetleri Hesabı	1286591,97
121	Gelirlerden Takipli Alacıkl	2524975,17	D	Emanet Yabancı Kaynaklar	1904629,59
E	Diğer Alacakları	635,71	330	Alınan Depozito ve Teminatl	319810,77
140	Kişilerden Alacaklar Hesabı	635,71	333	Emanetler Hesabı	1584818,82
F	Stoklar	5815,90	G	Ödenecek Diğer Yükümlülük	12450321,38
150	İlk Madde ve Malzeme Hesabı	5815,90	360	Ödenecek Vergi ve Fonlar He	4960145,84
G	Ön Ödemeler	243311,28	361	Ödenecek Sosyal Güvenlik Ke	6730219,04
160	İş Avans ve Kredileri Hesab	0,00	362	Fonlar veya Diğer Kamu İdar	658787,82
161	Personel Avansları Hesabı	0,00	363	Kamu İdareleri Payları Hesa	5505,41
162	Bütçe Dışı Avans ve Kredile	243311,28	368	Vadesi Geçmiş Ertelenmiş Ve	95663,27
J	Diğer Dönen Varlıklar	7051664,49	J	Diğer Kısa Vadeli Yabancı K	0,00

T.C. Sayıştay Başkanlığı

190	Devreden Katma Değer Vergis	7051664,49	391	Hesaplanan Katma Değer Verg	0,00
191	İndirilecek Katma Değer Ver	0,00	IV	Uzun Vadeli Yabancı Kaynakl	7450455,09
II	DURAN VARLIKLAR	15518146,00	A	Uzun Vadeli İç Mali Borçlar	7450455,09
C	Faaliyet Alacakları	90532,89	400	Banka Kredileri Hesabı	7450455,09
220	Gelirlerden Alacaklar Hesab	90532,89	H	Borç ve Gider Karşılıkları	1000000
F	Maddi Duran Varlıklar	15347613,11	472	Kıdem Tazminatı Karşılığı H	1000000
250	Arazi ve Arsalar Hesabı	2262821,87	V	Öz Kaynaklar	3127469,95
251	Yeraltı ve Yerüstü Düzenler	11977232,39	A	Net Değer	-38063345,03
252	Binalar Hesabı	1834899,95	500	Net Değer/Sermaye Hesabı	-38063345,03
253	Tesis, Makine ve Cihazlar H	1095034,40	H	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliy	32303238,44
254	Taşıtlar Hesabı	1683811,00	570	Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliy	32303238,44
255	Demirbaşlar Hesabı	979402,75	I	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faali	-3352775,44
257	Birikmiş Amortismanlar Hesa	-4485589,25	580	Geçmiş Yıllar Olumsuz Faali	-3352775,44
G	Maddi Olmayan Duran Varlıkl	80000,00	J	Dönem Faaliyet Sonuçları	11240351,98
260	Haklar Hesabı	80000,00	590	Dönem Olumlu Faaliyet Sonuc	11240351,98
	AKTİF TOPLAMI	27,427,812.21			
IX	NAZIM HESAPLAR	27415771,50		PASİF TOPLAMI	27,427,812.21
A	Ödenek Hesapları	27415771,50			
900	Gönderilecek Bütçe Ödenekle	0,00	IX	NAZIM HESAPLAR	27415771,50
905	Ödenekli Giderler Hesabı	27415771,50	A	Ödenek Hesapları	27415771,50

AKTİF GENEL TOPLAM	54,843,583.71	901	Bütçe Ödenekleri Hesabı	27415771,50
PASİF GENEL TOPLAM				54,843,583.71

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>

HAKKARİ BELEDİYESİ
2015 YILI
PERFORMANS DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	33
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	33
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	34
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	34
5. GENEL DEĞERLENDİRME	35
6. DENETİM BULGULARI.....	36

1. ÖZET

Bu rapor, Hakkari Belediyesi'nin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi uyarınca, Sayıştay “*hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim*” olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Hakkari Belediyesi'nin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2015 yılı Performans Programı,
- 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

Hakkari Belediyesi performans denetimi 2015 yılında ilk kez gerçekleştirilmiştir.

Stratejik Planın yasal süresi içinde hazırlanıp kamuoyu ile paylaşıldığı; ancak ilgili mevzuat hükümlerine tüm yönleriyle uygun olmayışından ötürü, sunum kriterine kısmen uygun bulunduğu,

Performans Programının hazırlanmamasında, mevcudiyet kriterine uyulmaması,

İdare Faaliyet Raporunun da mevcudiyet ve zamanlılık kriterine uygun; ancak şekil ve içerik olarak yasal gereklilikleri tüm yönleriyle karşılamadığından ötürü, sunum kriterine kısmen uygun olduğu,

Sonuçlarına varılmıştır.

Ayrıca İdarenin faaliyet sonuçları ölçümü yapmak için kayıt altında bir veri kayıt sistemi kurulmadığından ötürü, bu sistemin değerlendirmesi yapılamamıştır.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün

olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmışından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilmiştir.

Bu çerçevede, Hakkari Belediyesi'nin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2015 yılı Performans Programı ve 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2015 yılı performans denetimi kapsamında Hakkari Belediyesi'nin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2015 yılı Performans Programı ve 2015 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek, faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Bu inceleme sonucunda;

1-Stratejik Planda performans hedeflerinin, stratejilerin bulunmaması, beş yıllık maliyet tablosu ile kaynak tablosunun olmadığı, performans göstergelerinin tamamının 2019 yılı ile ilişkilendirildiği,

2-Stratejik Planda çok sayıda amaç ve hedef olmasının sunum kriterini zedeleyişi,

3-Performans Programının mevcut olmayışı,

4-İdare Faaliyet Raporu adı altında Birim Faaliyet Raporlarının sunulduğu, ancak onların da şekil ve içerik olarak yasal gerekliliklere uygun hazırlanmadığı,

5-Üst Yönetici ve Harcama Yetkililerinin “İç kontrol güvence beyanı” ile, Mali Hizmetler Müdürünün “Mali hizmetler birim yöneticisi beyanı”nın olmayışı,

6-Veri kayıt sistemi kurulmadığı,

Bulgularına ulaşılmıştır.

Hakkari Belediyesi performans denetimi 2015 yılında ilk kez gerçekleştirilmiştir.

Performans yönetimi sisteminin başarılı olabilmesi için, öncelikle performans programının hazırlanması, Stratejik Planın yeni dönemde (2019 yılı sonrası için hazırlanacak olan) eleştirilen yönleri dikkate alarak, Birim Faaliyet Raporlarının şekil ve içerik olarak yasal gerekliliklere uygun, İdare Faaliyet Raporunun ise Birim Faaliyet Raporları konsolide edilerek hazırlanması ve veri kayıt sistemi kurulması uygun olacaktır.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 1: Stratejik Plan Hazırlanırken Yasal Gerekliliklere Tam Uyulmaması

Stratejik plan hazırlamakla yükümlü kamu idarelerinin ve stratejik planlama sürecine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacıyla, Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 4'üncü maddesi uyarınca Kamu İdareleri İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu hazırlanmıştır.

Söz konusu Kılavuz'un "Stratejik Planda Yer Alması Gereken Temel Unsurlar" başlıklı bölümünde;

- Durum analizi (özet),
- Katılımcılığın nasıl sağlandığına ilişkin açıklama,
- Misyon, vizyon, temel değerler,
- En az bir amaç,
- Her amacın altında en az bir hedef,
- Hedef ölçülebilir şekilde ifade edilememişse ölçüm kriter(ler)i (Göstergeler),
- Stratejiler,
- Tüm amaç ve hedefleri içeren beş yıllık tahmini maliyet tablosu,
- Kaynak Tablosu, olarak belirlenmiştir.

Hakkari Belediyesi 2015-2019 Stratejik Planı incelenmesi sonucunda ise; kurumun amaç ve hedeflerine nasıl ulaşılacağını gösteren kararlar bütünü olan stratejilere yer verilmediği, performans hedeflerinin bulunmadığı, tüm amaç ve hedefleri içeren 4 nolu beş yıllık tahmini maliyet tablosu ile, 5 nolu kaynak tablosunun da düzenlenmediği saptanmıştır

Ayrıca 268 adet belirlenen performans göstergelerinin tamamının 2019 yılı ile ilişkilendirildiği, tüm hedefler için 2019 yılına kadar gösterge olmadığı anlaşılmıştır ki, kabul edilemez bir durumdur. Bu durumda Kurum 2019 yılına kadar hiçbir faaliyet yapmayacak, hiçbir hedefine ulaşamayacak anlamını taşımaktadır.

Kamu idaresi cevabında; Hakkari Belediyesinin 2015-2019 yıllarını kapsayan Stratejik Planı hazırlanmıştır. Planın yeniden yapılması söz konusu olmadığından, görülen

eksiklikler ancak bir sonraki planda göz önüne alınarak giderilmesi sağlanacaktır. Yeni planın Yönetmelik hükümleri doğrultusunda Stratejik Planlama Kılavuzuna göre hazırlanması için azami gayret sarf edilecektir. 5 yıllık tahmini maliyet tablosu ile kaynak tablosunun düzenlenmesi sağlanacaktır, denilmiştir.

Sonuç olarak Takip eden yıllarda stratejik planın yasal gerekliliklere uygun hazırlanışı denetlenmelidir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 2: 2015 Yılı Performans Programı Bulunmayışı

Belediyenin 2015 yılı Performans Programı denetime sunulmamıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu “Kapsam” başlıklı 2’nci maddesi 1’inci fıkrası aynen;

“Bu Kanun, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idarelerden oluşan genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin mali yönetim ve kontrolünü kapsar.” olup, 9’uncu maddesinde “Stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme” ele alınmış ve

“... ”

(Ek fıkra: 24/7/2008-5793/30 md.) Kamu idareleri, yürütecekleri faaliyet ve projeler ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı hazırlar.

Kamu idareleri bütçelerini, stratejik planlarında yer alan misyon, vizyon, stratejik amaç ve hedeflerle uyumlu ve performans esasına dayalı olarak hazırlarlar. Kamu idarelerinin bütçelerinin stratejik planlarda belirlenen performans göstergelerine uygunluğu ve idarelerin bu çerçevede yürütecekleri faaliyetler ile performans esaslı bütçelemeye ilişkin diğer hususları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve ilgili kamu idaresi tarafından birlikte tespit edilecek olan performans göstergeleri, kuruluşların bütçelerinde yer alır. Performans denetimleri bu göstergeler çerçevesinde gerçekleştirilir.” denilmiştir.

Görüldüğü üzere Hakkari Belediyesinin Performans Programı hazırlaması yasal zorunluluk iken, bu yükümlülüklerini yerine getirmediği anlaşılmıştır.

Kamu idaresi cevabında; Gelir kaynakları yetersiz, hatta sadece zorunlu giderlerini karşılamayan bir bütçe ile çok geniş tutulmuş, amaç ve hedeflere varmak mümkün görülmemektedir. Ancak bundan sonra Performans Programının hazırlanması için gerekli gayret gösterilecektir, denilmiştir.

Sonuç olarak 2016 yılı denetiminde performans programının varlığı hususu izlenmelidir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 3: Faaliyet Raporunun İlgili Mevzuat Hükümlerine Uygun Hazırlanmaması

5018 Sayılı Kamu Yönetimi ve Kontrol Kanunu 41'inci maddesinde; üst yöneticiler ve bütçeyle ödenek tahsis edilen harcama yetkililerince, hesap verme sorumluluğu çerçevesinde, her yıl faaliyet raporu hazırlanacağı hüküm altına alınmıştır.

Üst yöneticinin, harcama yetkilileri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarını esas alarak, idaresinin faaliyet sonuçlarını gösteren idare faaliyet raporunu düzenleyip kamuoyuna açıklayacağı, İdare faaliyet raporunun ise ilgili idare hakkındaki genel bilgilerle birlikte; kullanılan kaynakları, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerini, varlık ve yükümlülükleri ile yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgileri de kapsayan malî bilgileri; stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyetleri ve performans bilgilerini içerecek şekilde düzenleneceği, ayrıca ifade edilmiştir.

Bu raporlarda yer alacak hususlar, raporların hazırlanması, ilgili idarelere verilmesi, kamuoyuna açıklanması ve bu işlemlere ilişkin süreler ile diğer usûl ve esaslar, İçişleri Bakanlığı ve Sayıştayın görüşü alınarak Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir denilmiştir.

Söz konusu hükme dayanılarak yayımlanan Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik'in birim ve idare faaliyet raporlarının kapsamını düzenleyen 18'inci maddesinde aynen:

“(1) Birim ve idare faaliyet raporları, aşağıda yer alan bölümleri ve bilgileri içerecek şekilde hazırlanır.

a) Genel bilgiler: Bu bölümde, idarenin misyon ve vizyonuna, teşkilat yapısına ve

mevzuatına ilişkin bilgilere, sunulan hizmetlere, insan kaynakları ve fiziki kaynakları ile ilgili bilgilere, iç ve dış denetim raporlarında yer alan tespit ve değerlendirmelere kısaca yer verilir.

b) *Amaç ve hedefler:* Bu bölümde, idarenin stratejik amaç ve hedeflerine, faaliyet yılı önceliklerine ve izlenen temel ilke ve politikalarına yer verilir.

c) *Faaliyetlere ilişkin bilgi ve değerlendirmeler:* Bu bölümde, mali bilgiler ile performans bilgilerine detaylı olarak yer verilir.

1) *Mali bilgiler başlığı altında, kullanılan kaynaklara, bütçe hedef ve gerçekleştirmeleri ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, varlık ve yükümlülükler ile yardım yapılan birlik, kurum ve kuruluşların faaliyetlerine ilişkin bilgilere, temel mali tablolara ve bu tablolara ilişkin açıklamalara yer verilir. Ayrıca, iç ve dış mali denetim sonuçları hakkındaki özet bilgiler de bu başlık altında yer alır.*

2) *Performans bilgileri başlığı altında, idarenin stratejik plan ve performans programı uyarınca yürütülen faaliyet ve projelerine, performans programında yer alan performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme durumu ile meydana gelen sapmaların nedenlerine, diğer performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere yer verilir.*

ç) *Kurumsal kabiliyet ve kapasitenin değerlendirilmesi:* Bu bölümde, orta ve uzun vadeli hedeflere ulaşılabilmesi sürecinde teşkilat yapısı, organizasyon yeteneği, teknolojik kapasite gibi unsurlar açısından içsel bir durum değerlendirmesi yapılarak idarenin üstün ve zayıf yanlarına yer verilir.

d) *Öneri ve tedbirler:* Faaliyet yılı sonuçları ile genel ekonomik koşullar, bütçe imkânları ve beklentiler göz önüne alınarak, idarenin gelecek yıllarda faaliyetlerinde yapmayı planladığı değişiklik önerilerine, hedeflerinde meydana gelecek değişiklikler ile karşılaşabileceği risklere ve bunlara yönelik alınması gereken tedbirlere bu bölümde yer verilir.”, denilmiş olup, birim ve idare faaliyet raporlarının şekli 19’uncu madde de ele alınmış ve

“(1) Birim ve idare faaliyet raporları, Ek-1’de yer alan şekle uygun olarak hazırlanır. Birim faaliyet raporlarında sadece harcama birimine ilişkin bilgilere yer verilir. Birim faaliyet raporlarında birim yöneticisinin; idare faaliyet raporlarında ise ilgili bakan ve üst yöneticinin sunuş metni yer alır.” İfadesinden sonra,

“**Ek-1: Birim ve İdare Faaliyet Raporlarının Şekli**

.....YILI

..... FAALİYET RAPORU

BAKAN SUNUŞU^[1]

ÜST YÖNETİCİ SUNUŞU

İÇİNDEKİLER

I- GENEL BİLGİLER

A- Misyona ve Vizyona^[2]

B- Yetki, Görev ve Sorumluluklar

C- İdareye İlişkin Bilgiler

1- Fiziksel Yapı

2- Örgüt Yapısı

3- Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar

4- İnsan Kaynakları

5- Sunulan Hizmetler

6- Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

D- Diğer Hususlar

II- AMAÇ ve HEDEFLER

A- İdarenin Amaç ve Hedefleri

B- Temel Politikalar ve Öncelikler

C- Diğer Hususlar

III- FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A- Mali Bilgiler

1- Bütçe Uygulama Sonuçları

2- Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar

3- Mali Denetim Sonuçları

4- Diğer Hususlar

B- Performans Bilgileri

1- Faaliyet ve Proje Bilgileri

2- Performans Sonuçları Tablosu

3- Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi

4- Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi

5- Diğer Hususlar

IV- KURUMSAL KABİLİYET ve KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

A- Üstünlükler

B- Zayıflıklar

C- Değerlendirme

V- ÖNERİ VE TEDBİRLER” yer alır hükümleri bulunmaktadır.

Hakkari Belediyesi İdare Faaliyet Raporu olarak sunulan metnin, yukarıda esasları belirlenen şekil şartlarına hiç uyulmadan hazırlandığı belirlenmiştir.

Öncelikle adı geçen rapor, sadece birimlerin art arda faaliyet bilgilerinin sıralandığı, birim faaliyet raporu bile olmayan bir metindir.

Olması gereken; öncelikle harcama birimlerinin adı geçen Yönetmelikte yer alan bilgileri içerecek şekilde düzenlenip birim faaliyet raporlarının oluşturulması, daha sonra bu bilgilerin konsolide edilerek İdare faaliyet raporunun hazırlanmasıdır. Hakkari Belediyesi Birim ve İdare Faaliyet Raporlarının ise, şekil ve içerik olarak söz konusu yasal düzenlemelerdeki bilgilerden yoksun olarak, sadece yıl içinde yapılan faaliyetlerin, performans hedefleriyle ilişkilendirmeden düzenlendiği belirlenmiştir.

Kamu idaresi cevabında; Bundan sonra Faaliyet Raporlarının mevzuat hükümlerine göre hazırlanması sağlanacaktır, ilgili kanun, tüzük, yönetmelik, genelge ve kılavuzlarına göre hazırlanması için azami gayret sarf edilecektir, denilmiştir.

Sonuç olarak Faaliyet raporunun, mevzuata uygun hazırlanması hususu gelecek dönemlerde izlenmelidir.

BULGU 4: İç Kontrol Güvence Beyanları Bulunmaması

Birim ve idare faaliyet raporlarında yer alması gereken unsurlar; Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmeliğin 19’uncu madde ile düzenlenmiş ve

“ ...

(2) İdare faaliyet raporlarına, Ek-2 ve Ek-4’te örnekleri yer alan üst yönetici tarafından imzalanan "İç Kontrol Güvence Beyanı" ile mali hizmetler birim yöneticisi tarafından imzalanan " Mali Hizmetler Birim Yöneticisinin Beyanı", birim faaliyet raporlarına ise Ek-3’te örneği yer alan ve harcama yetkilisi tarafından imzalanan "İç Kontrol Güvence Beyanı" eklenir.” denilmiştir.

Söz konusu beyanlar ise;

Ek-2: Üst Yöneticinin İç Kontrol Güvence Beyanı:

“İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI”^[3]

Üst yönetici olarak yetkim dahilinde;

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu raporda açıklanan faaliyetler için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını ve iç kontrol sisteminin işlemlerin yasallık ve düzenliliğine ilişkin yeterli güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, iç kontroller, iç denetçi raporları ile Sayıştay raporları gibi bilgilerim dahilindeki hususlara dayanmaktadır.^[4]

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgilerim olmadığını beyan ederim.^[5] (Yer-Tarih)

İmza

Ad-Soyad”

Ek-3: Harcama Yetkilisinin İç Kontrol Güvence Beyanı:

“İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI^[6]

Harcama yetkilisi olarak yetkim dahilinde;

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Bu raporda açıklanan faaliyetler için idare bütçesinden harcama birimimize tahsis edilmiş kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanıldığını, görev ve yetki alanım çerçevesinde iç kontrol sisteminin idari ve mali kararlar ile bunlara ilişkin işlemlerin yasallık ve düzenliliği hususunda yeterli güvenceyi sağladığını ve harcama birimimizde süreç kontrolünün etkin olarak uygulandığını bildiririm.

Bu güvence, harcama yetkilisi olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmeler, iç kontroller, iç denetçi raporları ile Sayıştay raporları gibi bilgilerim dahilindeki hususlara dayanmaktadır.^[7]

Burada raporlanmayan, idarenin menfaatlerine zarar veren herhangi bir husus hakkında bilgilerim olmadığını beyan ederim.^[8] (Yer-Tarih)

İmza

Ad-Soyad

Unvan”

Ek-4: Mali Hizmetler Birim Yöneticisinin Beyanı

“MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI

Mali hizmetler birim yöneticisi^[9] olarak yetkim dahilinde;

Bu idarede, faaliyetlerin mali yönetim ve kontrol mevzuatı ile diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

İdaremizin yılı Faaliyet Raporunun “III/A- Mali Bilgiler” bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim. (Yer-Tarih)

İmza

Ad-Soyad

Unvan”,

şeklinde belirlenmiştir.

Faaliyet Raporu olarak sunulan metinde ise, üst yönetici ve harcama yetkililerinin “İç Kontrol Güvence Beyanı”nı ile, “Mali hizmetler birim yöneticisinin beyanı” yer almamıştır.

Kamu idaresi cevabında; Üst Yöneticinin İç Kontrol Güvence Beyanı, Harcama Yetkilisinin İç Kontrol Güvence Beyanı ve Mali Hizmetler Birim Yöneticisinin Beyanının Yıllık Faaliyet Raporuna eklenmesi sağlanacaktır, denilmiştir.

Sonuç olarak Sonraki denetimlerde üst yönetici ve harcama yetkililerinin iç kontrol güvence beyanları ile, mali hizmetler birim yöneticisinin beyanının varlığı araştırılmalıdır.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

BULGU 5: Veri Kayıt Sisteminin Bulunmayışı

Sayıştay tarafından faaliyet sonuçlarının ölçülmesi; kurumların performans bilgisini üreten veri kayıt sistemlerinin değerlendirilmesi yoluyla yapılır. Sistem denetimini içeren bu değerlendirmenin hedefi, kamu idarelerinin, raporlanan verilerde önemli bir hata olması

riskini azaltmak üzere yeterli kontrol sistemleri kullanılıp kullanılmadığını belirlemektir.

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzuna göre; faaliyet raporunun yayımlanmasından önce idarenin yıl boyunca gerçekleştirdiği faaliyetleri düzenli olarak izlemesi ve hedefler temelinde performansını ölçüyor olması gerekmektedir.

Bu bağlamda Hakkari Belediyesinde faaliyet sonuçlarının ölçülmesi aşamasında öncelikle stratejik planın ve performans programının izleme ve değerlendirilmesine yönelik bir veri kayıt sistemi kurulmadığı anlaşılmıştır.

Sonuç olarak; bir veri kayıt sistemi mevcut olmadığından, değerlendirmesi de yapılamamıştır.

Kamu idaresi cevabında; Stratejik planın ve performans programının izleme ve değerlendirilmesine yönelik bir veri kayıt sisteminin kurulmasına çalışılacaktır, denilmiştir.

Sonuç olarak Sonraki denetimlerde, veri kayıt sisteminin varlığı araştırılmalıdır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<http://www.sayistay.gov.tr>